

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. M., C. M. i M. M.

przeciwko Skarbowi Państwa - Wojewodzie X. o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 sierpnia 2005 r., zażalenia strony pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 29 kwietnia 2005 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny w S. odrzucił apelację pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody X. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2005 r. Zdaniem Sądu Apelacyjnego apelacja pozwanego jest dotknięta nieusuwalnym brakiem, gdyż we wniosku o zmianę lub uchylenie zaskarżonego wyroku nie wskazano zakresu żądanej zmiany lub uchylenia. W tej sytuacji, mając na uwadze, że apelacja została sporządzona przez radcę prawnego, zgodnie z art. 370¹ k.p.c. w związku z art. 373 k.p.c., podlega ona odrzuceniu. W zażaleniu pozwany domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia, gdyż jego zdaniem apelacja wniesiona przez niego spełnia wszystkie wymogi określone w art. 368 § 1 k.p.c. W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o oddalenie zażalenia pozwanego jako bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie strony pozwanej zasługuje na uwzględnienie. Zgodnie z przepisem art. 368 § 1 pkt 1 k.p.c., w apelacji należy wskazać czy wyrok od którego jest ona wnoszona zaskarża się w całości, czy w części. Natomiast przepis art. 368 § 1 pkt 5 wymaga, aby

apelacja zawierała również wniosek o zmianę lub uchylenie wyroku z zaznaczeniem zakresu żądanej zmiany lub uchylenia.

Pozostaje poza sporem, że pozwany wskazał w apelacji, iż zaskarża wyrok Sądu Okręgowego w S. z dnia 18 lutego 2005 r., w całości. W apelacji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa lub ewentualnie o jego uchylenie. Wprawdzie formułując wnioski apelacji nie użyto w niej słowa, iż chodzi o zmianę lub uchylenie wyroku w całości, ale wbrew odmiennej opinii Sądu Apelacyjnego, nie jest to brak apelacji, który może być podstawą jej odrzucenia. Z treści apelacji, w szczególności z faktu, iż wyrok od którego została ona wniesiona, został zaskarżony w całości oraz ze stwierdzenia, że pozwany wnosi o zmianę tego wyroku i oddalenie powództwa, wynika w sposób jednoznaczny zakres żądania zawartego w apelacji. Przepis art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. nie może być zaś rozumiany jako powodujący konieczność powtarzania oczywistych sformułowań. Jeżeli więc wnioski zawarte w apelacji oraz sformułowanie żądania apelacji pozwalają na ustalenie, w sposób nie budzący wątpliwości, jaki jest zakres żądań strony wnoszącej apelację, nie można przywiązywać nadmiernej wagi do braku stwierdzenia, iż zaskarżony wyrok ma być zmieniony lub uchylony w całości. Ustawodawca nakazuje bowiem stronie wnoszącej apelację, aby z jej wniosków wynikał zakres żądanej zmiany lub uchylenia. Wniosek, o którym mowa w art. 368 § 1 pkt 5 k.p.c. nie może zaś być interpretowany w oderwaniu od zakresu zaskarżenia apelacji.

W sytuacji więc gdy wnoszący apelację zaskarża w całości wyrok, a nadto dodatkowo wskazuje, że wnosi o zmianę tego wyroku i oddalenie powództwa, to nie ulega wątpliwości jaki jest zakres jego żądania. Nawet więc bez użycia słowa, że wyrok od którego wnoszona jest apelacja ma być zmieniony lub uchylony w całości, nie budzi to wątpliwości. W tej sytuacji przywiązywanie do braku tego słowa tak daleko idących skutków, jak uczynił to Sąd Apelacyjny, nie pozostaje w zgodzie z ideą racjonalnego ustawodawcy, który tworzy przepisy postępowania po to, aby ułatwić stronom i sądowi rozpoznającemu sprawę, jej rozstrzygnięcie, a nie po to, aby przy pomocy tych przepisów pozbawiać stronę jednego z najważniejszych jej uprawnień jakim jest możliwość skorzystania z kontroli instancyjnej, poprzez wykładnię ściśle literalną tych przepisów, oderwaną od celu jakiemu mają one służyć.